

WORKSHOP

IEDEREEN KAN LEREN

VISSEN

met de feederhengel

Inhoud

	Pagina
Algemene regels en voorwaarden	3
Sessie 1: Hengel optuigen en leren werpen	4
Programma	
1. Knopen oefenen	
2. Hengel optuigen	
3. Werpoefening	
Sessie 2: Voorbereidingen en vissen!	8
Programma	
1. Wat heb je nodig?	
2. Presentatie feedervissen	
3. Vissen met de feederhengel	

Inleiding

Sportvisserij Nederland heeft de workshop Vissen met de feederhengel ontwikkeld voor sportvissers, die na het vissen met de vaste hengel een stap verder willen gaan en het vissen met een werphengel onder de knie willen krijgen. De workshop is gedeeltelijk gelijk aan de workshop Vissen met de werphengel en is geschikt voor deelnemers van 8 tot 80 jaar.

Tijdens deze workshop leren de deelnemers met voldoende basiskennis over sportvissen om een feederhengel op te tuigen, in te werpen en hoe te handelen bij een aanbeet en het drillen en landen van een vis. De workshop kan worden gegeven in twee dagdelen. Het ligt voor de hand om dit te verdelen over twee ochtenden, middagen of avonden in twee weken tijd. Het is ook mogelijk om er losse delen uit te lichten en die te gebruiken op bijvoorbeeld een visclinic of een open dag van een hengelsportvereniging.

Elk workshopdeel is opgebouwd uit een theoriegedeelte - met een praktische insteek - en een praktijk gedeelte. De nadruk ligt op *actief leren*, waarbij de deelnemers vrijwel continu met hun handen en met vismaterialen bezig zijn. Hierdoor is de cursus niet saai en zijn de deelnemers bovendien goed in staat om te begrijpen en onthouden wat ze leren.

De benodigde materialen zijn per cursusdeel overzichtelijk weergegeven. Ook is een ondersteunende PowerPointpresentatie 'Vissen met de feederhengel' beschikbaar, die samen met een handleiding te downloaden is via de website van Sportvisserij Nederland (via HSV-service -> Promotie -> Leer vissen).

De brochure 'Vissen doe je zo – met de feeder' kan als ondersteunend materiaal aan de deelnemers worden uitgedeeld. De brochure is te bestellen via de website van Sportvisserij Nederland.

Algemene regels en voorwaarden

In de 'Fishing in Holland' brochure vinden jij en de deelnemers aan jouw workshops alles over de wetten, regels en gedragscodes sportvisserij. Bestel vooraf voldoende van deze brochures bij Sportvisserij Nederland en deel ze aan het eind van je eerste workshop uit.

Altijd schriftelijke toestemming nodig

Voor het vissen in de Nederlandse wateren heb je altijd een schriftelijke toestemming ('vergunning') nodig van de visrechtgebende van dat water. Dit geldt ook voor jou als VISinstructeur en voor de deelnemers aan jouw workshops. Dit is meestal een (Jeugd)VISpas, jeugdvergunning of een dag- of weekvergunning van de lokale vereniging. Zorg dat je dit vooraf in overleg met de deelnemers aan je workshops goed regelt!

Visserijwet en -regels

Als sportvisser krijg je te maken met een aantal wetten en regels, bijvoorbeeld op het gebied van vereiste visdocumenten. Maar ook op het gebied van gesloten tijd aas- en vissoorten, minimummaten vissoorten en beschermde vissen. Ook voor het nachtvisseren gelden specifieke regels. Indien je je niet aan deze regels houdt, kan dat een boete opleveren. Meer over deze regels lees je in de 'Fishing in Holland' brochure.

Gedragscode verantwoord sportvissen

Naast de wettelijke visserijregels en voorwaarden bestaan er gedragscodes. Dit zijn belangrijke 'spelregels' op het gebied van omgang met vis, gebruik van lood en leefnet. Deze zijn ook beschreven in de Gezamenlijke Lijst van Nederlandse Viswateren, de VISplanner en in de 'Fishing in Holland' brochure.

De belangrijkste gedragsregels zijn:

- probeer te voorkomen dat een vis de haak slikt,
- raak een vis alleen met natte handen aan,
- verwijder de haak uiterst voorzichtig,
- zet de vis direct terug in hetzelfde water,
- gebruik indien niet per se nodig geen leefnet,
- gebruik bij voorkeur geen lood, maar een milieuvriendelijk alternatief.

Sessie 1: hengel optuigen en leren werpen

Met een feederhengel kun je ver uit de oever op witvissoorten zoals blankvoorn en brasem vissen. Feedervissen is een ideale manier om in de wat grotere wateren te vissen. In kanalen, rivieren, plassen en grote vijvers kun je met de vaste hengel minder goed uit de voeten en is de feederhengel perfect inzetbaar. Daarvoor zul je wel de techniek van het inwerpen moeten leren. Inwerpen of ingooien is het van achteren naar voren zwiepen van een werphengel, waarbij de lijn op het juiste moment wordt losgelaten en het aas wegvliegt. Dat moet je even oefenen, al is het niet echt moeilijk.

Programma

1. Knopen oefenen

Voordat je kunt beginnen met het vissen moet je een feederhengel kunnen optuigen en een paar essentiële knopen leren te maken. We beginnen met het oefenen van enkele knopen, waarmee we voerkorf en onderlijn aan de hoofdlijn kunnen bevestigen.

Benodigheden per deelnemer:

- een stuk nylon lijn van 20 tot 30/00 dikte
- een voerkorf
- een speldwartel
- een kant-en-klare nylon onderlijn van 12-14/00 dikte, met daarop een haakje maat 14 of 16

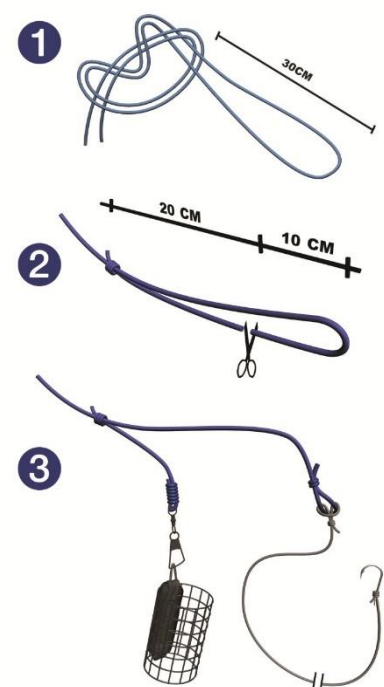
Zorg dat iedereen een stuk nylon van anderhalve meter lang, een voerkorf en een kant-en-klare onderlijn heeft. We beginnen met het maken van een zogenaamde 'halve lus montage'. Hiermee kun je de voerkorf én de onderlijn aan de hoofdlijn bevestigen. Geef de onderstaande instructies:

a) De halve lus montage

Stap 1. Maak een lus met een doorsnede van circa 30 centimeter. Twee keer doorhalen, zoals op de tekening.

Stap 2. Knip de lus op zo'n 20 centimeter van de knoop open.

Stap 3. Met een halve bloedknoop (zie hierna) bevestig je een speldwartel aan het korte uiteinde. Hiermee kun je snel en gemakkelijk van voerkorf wisselen. Aan het lange uiteinde maak je een kleine lus (zie stap 1) om de onderlijn aan te bevestigen.

b) De halve bloedknoop

Om een speldwartel te bevestigen aan het korte uiteinde van de open geknipte lus gebruik je de halve bloedknoop. Volg daarvoor de onderstaande stappen:

Stap 1. Steek het uiteinde van de lijn door het oog van de wartel en laat het circa 10 centimeter uitsteken.

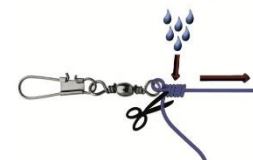
Stap 2. Wikkel het uiteinde van de lijn vijf keer om de hoofdlijn.

Stap 3. Haal het uiteinde van de lijn door de lus boven de wartel.

Stap 4. Bevochtig de knoop en trek hem aan. Knip het uiteinde af.

c) Lus in lus knoop

Om de kant-en-klare onderlijn aan de kleine lus van het lange uiteinde van de open geknipte lus te bevestigen, gebruik je de eenvoudige lus in lus knoop.

Stap 1. Steek de lus van de kant-en-klare onderlijn door de lus van de hoofdlijn.

Stap 2. Haal de haak door de lus van de kant-en-klare onderlijn.

Stap 3. Haal de onderlijn helemaal door de lus en trek strak aan.

Stap 4. De uiteindelijke lus-in-lus knoop is sterk, maar kan snel worden los gehaald als je van onderlijn wilt wisselen.

2. Hengel optuigen

Benodigdheden per deelnemer:

- een twee- of driedelige feederhengel
- een molen met daarop 12-14/00 gevlochten lijn of 18-22/00 nylon lijn
- een voerkorf
- een speldwartel
- een kant-en-klare nylon onderlijn van 12-14/00 dikte, met daarop een haakje maat 14 of 16

Deze oefening kan binnen of aan de waterkant worden gedaan. Zorg dat iedereen een feederhengel, een molen met lijn, een voerkorf en een kant-en-klare onderlijn heeft. Geef dan één voor één de onderstaande instructies:

Stap 1. Zet de molen op het onderste deel van de hengel en bevestig daarna het andere deel (of de andere delen). Let op dat de ogen goed in lijn staan.

Stap 2. Haal de lijn van onder naar boven door de ogen.

Stap 3. Maak nu de hengel klaar voor gebruik, door de eerder gebruikte 'halve lus montage' in elkaar te knopen en de voerkorf én onderlijn aan de hoofdlijn te bevestigen.

Als de voerkorf en onderlijn zijn bevestigd is de opgetuigde hengel klaar voor gebruik!

3. Werpoefening

Met de opgetuigde hengel kan vervolgens worden geoefend met werpen. Dit kan het beste aan de oever van een wat groter water plaatvinden.

Inwerpen

Benodigdheden per deelnemer:

- een opgetuigde feederhengel

1) Bij het feedervissen werp je altijd bovenhands in. De eerste regel bij het werpen met een werphengel is dat het werpgewicht (de voerkorf) niet te dicht bij de hengeltop hangt, maar minimaal een meter uit het topoog (het bovenste oog van de hengel). Als je rechtshandig bent omklem je met je rechterhand de molenvoet, waarna je de lijn ter hoogte van de molenspoel achter je wijsvinger haakt. Daarna open je de beugel van de werpmolen. Laat de hengel naar achteren wijzen, schuin naar boven. Zet je voeten iets uit elkaar en houd de armen gestrekt. Controleer of de voerkorf en de onderlijn goed hangen en er achter je voldoende ruimte is voor de worp. Kijk daarna richting de plek waar de voerkorf terecht moet komen en breng de hengel met een soepele en krachtige beweging naar voren. Wijs met de hengel de voerkorf na tijdens de vlucht. Doe het werpen enkele keren voor.

2) Laat nu de deelnemers oefenen en geef aanwijzingen hoe ze hun techniek kunnen verbeteren. In het begin zullen ze de lijn nog wel eens te vroeg of te laat loslaten, maar met enige oefening gaat dat steeds beter. Laat wat worpen van circa 20 meter maken en laat dan oefenen met het zo ver mogelijk werpen, waarbij aandacht is voor een rustige werpbeweging.

3) Vervolgens kun je gaan oefenen met het gebruik van de lijnclip van de molen. Door de lijnclip te gebruiken kun je elke keer op exact dezelfde afstand uit de oever vissen. Door het kiezen van een richtpunt aan de overkant van het water kun je ook een voerplekje opbouwen, wanneer je voorafgaand aan de worp de voerkorf met voer vult en het na het afzinken met een rukje van de bodem trekt en binnen draait. Laat deze techniek oefenen met een lege voerkorf. Laat eerst werpen op de gewenste visafstand. Laat de lijn achter de lijnclip haken, binnen draaien en opnieuw werpen. Belangrijk is dat de voerkorf in eerste instantie met de hengel wordt nagewezen (om de worp niet te veel af te remmen), maar dat de hengel voordat de voerkorf het water raakt schuin omhoog tot bijna recht omhoog wordt gewezen, om de kracht van de voorwaarts bewegende voerkorf op de lijnclip te dempen. De hengel vangt op deze manier veel kracht op. Door het vervolgens meebewegen van de hengel met het de laatste meter(s) van de worp, zorg je dat de voerkorf rustig op het water plonst. Na enige oefening werp je elke keer op exact dezelfde plek. De slip van de molen mag flink strak staan.

4) Als het werpen en het gebruik van de lijnclip is aangeleerd, kan worden geoefend met het inschatten van de waterdiepte. In het voorjaar zijn ondiepe plekken vaak goed, in de koudere maanden kies je de diepere plekken. De diepte peilen doe je door de korf te werpen en te tellen hoelang het duurt voordat de korf op de bodem is. Hoe langer dat duurt, hoe dieper de stek.

Sessie 2: Voorbereidingen en vissen!

Bij het vissen met de feederhengel neem je vaak meer materiaal mee naar de waterkant dan bij het vissen met de vaste hengel. Een stoeltje is onontbeerlijk bij deze manier van vissen. Daarnaast is een speciale feedersteun nodig, om de hengel op te laten rusten. Daarnaast heb je een tas met (reserve)materiaal en een voerbak of emmer (om je voer in aan te maken) nodig. Een landingsnet en onthaakmatje maken de uitrusting compleet.

Programma

1. Wat heb je nodig?

Benodigdheden per deelnemer:

- VISpas
- feederhengel
- werpmolen
- feedersteun
- hakensteker
- wat reservemateriaal (voerkorven, onderlijnen)
- (schouder)tas
- haakaas en voer
- voeremmer
- landingsnet
- onthaakmat
- stoeltje
- eventueel een visparaplu

VISpas

Vanaf je 14de jaar heb je voor het vissen vrijwel altijd een VISpas nodig, of je moet (met toestemming) in privéwater vissen. De VISpas is het bewijs van lidmaatschap van je hengelsportvereniging. Tot je 14de jaar heb je een JeugdVISpas nodig. Met een jeugdvergunning mag je ook met één hengel (met beperkte aassoorten) vissen in het daarvoor aangewezen viswater.

Feederhengel

Een feederhengel is 3,5 tot 4 meter lang en heeft voldoende ruggengraat om een gevulde korf mee weg te zetten. Hoe zwaarder de voerkorf, hoe zwaarder de hengel. Een lichte tot medium zware hengel is voor stilstaand of licht stromend water, een zware hengel is voor de rivier.

Werpmolen

Een medium formaat werpmolen. De molen moet in ieder geval op de spoel een lijnclip hebben waar je de lijn achter kunt haken, zodat je telkens op dezelfde afstand werpt.

Feedersteun

Voor het feedervissen heb je een brede steun nodig. Zo kun je de hengel verleggen en de spanning op de hengeltop variëren. Het handvat van de hengel kun je zelf vasthouden of op de rand van je stoel laten rusten.

Hakensteker

een hakensteker is nodig om een vis te onthaken waarbij de haak wat dieper in de bek vastzit.

Reservemateriaal

Neem altijd wat reservemateriaal mee zoals voerkorven en kant-en-klare onderlijnen. Er zijn diverse voerkorven voor verschillende omstandigheden: speedkorf om ver te werpen, gaaskorf voor stilstaand water en gesloten voerkorf voor dieper en stromend water. Onderlijnen kun je in verschillende diktes kiezen, met verschillende haakmaten. Meest gebruikt zijn nylondiktes van 12/00 en 14/00, met daarop een haakje maat 14 of 16. Een meetlint is leuk om de lengte van een gevangen vis te meten.

Draagtas of schoudertas

Een draagtas of schoudertas is ideaal om al je spullen in mee te nemen. Een schoudertas heeft het voordeel dat je beide handen vrij houdt om je hengel, landingsnet en stoeltje te dragen.

Haakaas en voer

Als haakaas zijn maden altijd goed. Koop ze bij de hengelsportzaak of dierenpeciaalzaak en koop meteen een speciaal madenbakje. Als je na het vissen maden over hebt dan kun je in dit bakje nog een aantal dagen in de koelkast bewaren. Lokvoer koop je het beste kant-en-klaar. Koop lokvoer voor brasem of speciaal feedervoer. Je kunt tijdens het vissen wat maden aan het voer toevoegen voor extra aantrekkingskracht.

Voeremmer

In een voeremmer kun je gemakkelijk je lokvoer met een beetje water mengen.

Landingsnet

Voor het landen van grotere brasems is een landingsnet nodig. Koop het niet te klein, zodat elke vis er goed in past. Trek een gehaakte vis rustig boven het net en til het net dan op. Bij de oever kun je het net met daarin de vis uit het water tillen.

Onthaakmat

Een gevangen vis leg je op een onthaakmatje leggen, waarna je hem zonder kans op beschadigen kunt onthaken. Er zijn oprolbare of opvouwbaar matten te koop, die je in of aan je schoudertas kunt meenemen.

Stoeltje

Om comfortabel aan de waterkant te vertoeven is een stoeltje onmisbaar. Bij een ongelijke ondergrond is een visstoeltje met verstelbare poten ideaal. Een vis- of zitkist mag natuurlijk ook, maar dat is lastiger meenemen. In de kist kun je veel kleine materialen opbergen.

Paraplu

Een niet te grote visparaplu, voor regenachtige dagen

2. Presentatie feedervissen

Met behulp van de **PowerPointpresentatie feedervissen** en het pdf-bestand met de begeleidende tekst kun je de deelnemers laten zien wat de voorkeursplekken van vissen zijn, welke aassoorten je kunt gebruiken, welke vissoorten je kunt vangen en hoe het vissen met de feederhengel in de praktijk in zijn werk gaat.

3. Vissen met de feederhengel

Dit is het moment om alle geleerde kennis in de praktijk te brengen. Iedereen neemt de eigen visspullen mee of vist met de spullen die door de begeleiders zijn geregeld.

Er wordt bij voorkeur gevist in een groter water, zoals een grote vijver, plas, kanaal of rivier. Let er altijd op dat het water op een veilige manier toegankelijk en bevisbaar is.

Vis niet te lang. Een paar uur vissen kan voor sommigen al behoorlijk lang zijn, zeker als er niets wordt gevangen.

Voldoende begeleiding is belangrijk. Een begeleider per twee tot drie cursisten is het meest ideaal.

Leerpunten tijdens deze praktijkles

- Wat is (in dit water) een goede plek om te vissen, en waarom?
- De techniek van het werpen van de voerkorf en het brengen van lokvoer op de stek.
- Het gedrag langs de waterkant: rustig gedragen, geen lawaai maken, geen troep achterlaten.
- Met een beetje geluk: de techniek van het drillen, landen, onthaken, meten en terugzetten van de vangst!